

Quartus Physicorum

dat qd sit res. Secda q p talem diffinitionē soluant obiectioes que fiunt circa diffinitum. Tertia q p eā manifestentur proprietates diffiniti quia diffinitio est medium ad ostendendū passiones de diffinito. Quarta qd per talē diffinitionem possunt cōcordari discordie que possunt accidere circa diffinitum. Ex diuersitate opinionum.

Notandum preterea quattuor esse suppones siue perambula ad inuestigandum diffinitionem loci. Prima est q non quereretur locus nisi esset motus localis ad augmentationem tñ ex consequenti requiritur locus quia quod augetur maiorē locū occupat. Secunda eorum que mouentur localiter quedā mouentur per se vt compositum per se subsistens.

Alia per accidens & hoc dupliciter. primo quia sunt partes totius. secundo quia sunt accidentia eius.

Tertia quod nichil est in loco cōi nisi quia est i loco proprio. Quarta locus est diuisus a locato quia alias semper moueretur ad motum locati quod est falsum quia hō p̄t moueri in nauī dato q̄ descat nauis.

Notandum preterea quod tripliciter intelligitur locum esse equalem locato. Primo q̄tum ad continentiam quia sc̄z continet locatum & nichil amplius. Secundo quātum ad dimensiones quia sc̄licet diametri siue linee procedentes a centro locati ad superficiem continentis sunt equales cum lineis protensis a centro locati ad eius superficiem connexam.

Tertio q̄tum ad mensuram superficierum sic qd superficies cōnexa locati & concava locantis que dicitur locus sint equales hoc est qd sibi inuicem superposite non excedant se inuicem.

Conclusio predictis tribus modis locus proprius est equalis locato. p̄t sc̄dm aliquos quia locus proprius est qui continet corpus locatum & nichil ampli⁹ ergo non est maior vel minor locato alias esset loc⁹ vacuus vel corpus sine loco.

Notandum preterea ad inuestigandum diffinitionem loci q locus non est forma vt supradictum est nec spacium probatur sic quia si esset tale spacium distinctum a locato sequeretur quod simul essēt infinita loca quia secundum illam positionem dū aliqd corpus est totum in loco ibi sunt alie dimensiones spacij separate a dimensionibus ipsius corporis & in locato sunt infinite partes si quecunque pars dē uidatur a toto ipsa erit per se in loco & per hoc q̄ diuiditur nullus fit locus de nouo ergo ibi prius erāt infinita loca simul sc̄z oim partium nec valet direre q̄ per diuisionem causetur nouus locus quia dimensiones locati distinguuntur a dimensionibus loci ergo ad dimensiones vnus non sequitur diuisio alterius. Secundo sequeretur q̄ loci esset loc⁹. quia qñ continens transmutatur localiter ad alium locum tunc h̄mōi spacium transmutatur in continente ergo simul erit cum alio spacio dicendū ergo quod locus ē terminis siue superficies corporis cōtinentis.

Conclusio secunda locus est immobilis patz qz sc̄dm ph̄m locus & vas differunt per hoc q vas est mobile non autē locus. Et ideo dicit ph̄s q̄ magis fluuius totus dicitur locus nauis q̄ hec aqua: quia totus fluuius est magis immobilis. Et sciendum q̄ in loco duo sunt. s. materiale & hoc est superficies cōcava continentis que mobilis est per accidens. Aliud est formale qd est ordo vel situs respectu alicuius immobilis & sic locus est penitus immobilis.

Contra hec arguitur vltima sphaera est in loco & tamen ille locus non est equalis locato quia vltima sphaera non habet aliquid sibi equale. Forte dicit q̄ vltima sphaera est in loco per accidens. s. sc̄dm suas partes. Contra per S. T. in. 4. dis. 10. ar. 3. q. 4. quod p se mouetur localiter est per se in loco ergo celum nō est per accidens in loco. Item partes celi non sunt diuise nec sunt in loco nisi per accidens & omne per accidens debet reduci ad per se ergo vltima sphaera nō est in loco per suas partes sed per se primo. Item partes celi non sunt actu in loco vltima autem sphaera est actu in loco. Forte dicit cum S. T. opus. 52. c. 2. sicut auerrois q̄ vltimum celum est in suo loco per suum centrum quod est immobile & circa quod mouetur contra sc̄dm philosophum celum est in loco per accidens sed solum dupliciter aliquid est in loco per accidens sc̄z vel sicut pars i toto vel sicut accidens in subiecto cum ergo centrum vltime sphaere seu centrum mundi sit omnino extrinsecum celo sequitur quod per suum centrum non debet dici in loco per accidens.

Secundo locus est superficies locatum autem ē corpus sed sicut linea in infinitum excedit punctum Ita corpus in infinitum excedit superficiem per suam latitudinem. Forte dicit quod licet excedat secundum essentiam nec vt sit est tibi equalitas quia equalitas est rerum differentium eadem quantitas tamē est equalitas secundum continentiam. Contra omne continens est maius contento sed locus continet locatum igitur.

Tertio impossibile est sc̄dm euclidem circa idem centrum describere plures circulos equales quorum vnus continet alterum: sed locus continet superficiem connexam locati ergo non est equalis sibi. Item secundum geometriam si ex vna linea fiat triangul⁹ & ex alia linea acuali fiat quadratum tunc spacium contentum a quadrato est maius q̄ spacium contentum a triangulo & tamen linee circundan⁹ z sunt equales vnde tunc vocantur figure ysope. imetre qz habent circumferentes equales. Exemplum in solidis tetracedron exacedron & sphaera aliquando habent superficies equales & tamen sphaera est capacissima quia intra equalem superficiem habet & maiorem corpulentiam alijs.

Quarto celum saturni continet celum iouis & locat ipsum & tamen est maius eo & totus fluuius locat nauim & tamen est maior eo. Similiter Angelus est in loco tamen nichil est sibi equale cum non sit quantus antecedens patet quia angeli sunt in celo.

Quinto arguitur quod non est inconueniens esse infinita loca per S. T. I. par. 9. 53. ar. 2. mobile enim est continue in alio & in alio loco ergo in quolibet instanti habet nouum locum. Item arguitur quod locus non sit superficies quia locus est conseruatiuus locati non autem superficies. Item nullum accidens absolutum potest esse in tribus subiectis sed tamen sic est de loco baculi si sit in terra aqua & aere.

Sexto arguitur ad idem annihilato locato remanet superficies & non locus q̄ locus non est superficies. Item locus specie distinguitur a superficie vt patet in predicamento q̄titatis ergo distinguitur ab ea essentialiter & realiter. Item superficies est species specialissima non autē locus quia sub se habet sursum & deorsum. Item locari & locari non sunt